

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การเมืองของการฟื้นฟูป่าชายเลนในบริเวณชายฝั่งภาคกลางของประเทศไทย เวียดนาม	
ผู้เขียน	นางสาวฮวาง ฮาว ตรา มี	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศาสตร์)	
คณะกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ วิทยากัก	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	อาจารย์ ดร.ชยันต์ วรรณนะภูติ	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ศึกษาผลที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากนโยบายการฟื้นฟูป่าโกงกางในเวียดนาม โดยมุ่งศึกษาว่าการกระจายอำนาจโดยรัฐบาลกลางถูกดำเนินการในเรื่องนี้อย่างไรและได้ถูกนำไปปฏิบัติในระดับล่างอย่างไรระดับความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการฟื้นฟูป่าโกงกางของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นอย่างไรรวมทั้งการศึกษามีการช่วงชิงและการผสมผสานระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นกับความรู้แบบวิทยาศาสตร์อย่างไรในงานศึกษานี้ได้นำมุมมองเชิงนิเวศวิทยาการเมืองมาใช้เพื่อที่จะทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประวัติศาสตร์การเมืองสังคมและสิ่งแวดล้อมของปรากฏการณ์

ผลการศึกษาพบว่าถึงแม้คนท้องถิ่นถูกละเลยหรือมองข้ามในกระบวนการตัดสินใจแต่การมีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพหรือน้อยหนึ่งขึ้นอยู่กับความคิดเห็นนโยบายของหน่วยปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับบริบทของตนเองจากกรณีพื้นที่ที่ศึกษาที่เริ่มดำเนินโครงการในปีพ.ศ.2521 นั้นเมื่อเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตีความหมายนโยบายของรัฐบาลและปรับเปลี่ยนตามบริบทของท้องถิ่นแล้วปรากฏว่าโครงการประสบความสำเร็จแต่เมื่อดำเนินโครงการใหม่โดยไม่คำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นปรากฏว่าคนท้องถิ่นเข้าร่วมโดยดำเนินการไปในทิศทางที่แตกต่างไปจากที่รัฐส่วนกลางตั้งใจให้ปฏิบัติจากกล่าวได้ว่าในเวียดนามนั้นในระดับปฏิบัติการในบริบทท้องถิ่น โครงการในระดับท้องถิ่นอำนาจของท้องถิ่นจะเข้มแข็งกว่ารัฐบาลกลางและในบางส่วนรัฐบาลกลางอาจจะไม่สามารถควบคุมได้ทั่วถึงในกรณีเช่นนี้หน่วยปกครองท้องถิ่นสามารถเปลี่ยนลักษณะธรรมาภิบาลไปในทางลบและในทางกลับกันก็อาจเปลี่ยนลักษณะในทางลบให้เป็นบวกได้อย่างเช่นกรณีการจัดสรรพื้นที่นาทุ่งที่

ดำเนินการโดยคนท้องถิ่นเองในปีพ.ศ.2545ละการอาสาสมัครฟื้นฟูป่าโกงกางประจำปีในพื้นที่ที่ศึกษา.

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของบริบททางประวัติศาสตร์และการเมืองในช่วงเวลาหนึ่งซึ่งนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจและสังคมและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลที่ออกมาของโครงการสิ่งแวดล้อมทั้งนี้เพราะปฏิสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติกับมนุษย์เป็นปัจจัยหลักของโครงการประเภทนี้อีกประการหนึ่งระดับความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการฟื้นฟูป่าโกงกางของผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องยังมีความหลากหลายนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการเอื้ออำนวยต่อระบบนิเวศวิทยานั้นก็ถูกชาวบ้านตีความการฟื้นฟูป่าโกงกางอย่างสลับซับซ้อนตามความหมายของวัฒนธรรมนิเวศวิทยาและเศรษฐกิจของเขาความแตกต่างในความเข้าใจนี้เป็นสาเหตุจากกลไกการถ่ายโอนอำนาจที่สลับซับซ้อนผ่านทั้งการบริหารในแนวดิ่งและแนวนอนและความเหลื่อมล้ำระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกของกระบวนการรวมทั้งเป็นผลจากความเป็นหนึ่งเดียวกันของบริบทท้องถิ่นเวียดนามในช่วงสงครามระหว่างเวียดนามกับสหรัฐอเมริกาซึ่งป่าแสดงบทบาทเป็นทั้งแนวเขตแดนและแหล่งอาหารของชาวบ้าน

การศึกษานี้ยังพบว่าถึงแม้ความรู้แบบวิทยาศาสตร์ยังคงครอบงำนโยบายรัฐแต่ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมยังเป็นส่วนหนึ่งของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการฟื้นฟูและการใช้ป่าโกงกางในพื้นที่นี้มาหลายชั่วอายุคนดังนั้นภูมิปัญญาท้องถิ่นยังคงแสดงบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูป่าโกงกางในพื้นที่ศึกษาชาวบ้านยังคงใช้ความรู้ของเขาในการผสมผสานกับความรู้ใหม่ในการปลูกป่าและการใช้ไม้โกงกางภายใต้ความเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์การเมืองสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจความรู้เหล่านี้ได้ถูกปรับให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงอย่างไรก็ตามการศึกษายังพบว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นในปัจจุบันอยู่ในสถานการณ์ที่กำลังเลือนหายไปเพราะความไม่แน่นอนในนโยบายของภาครัฐและแรงผลักดันของระบบเศรษฐกิจแบบตลาดดังนั้นในการอนุรักษ์ความรู้เหล่านี้ต้องการการตระหนักรู้ที่ยั่งยืนจากชาวบ้านและหน่วยปกครองท้องถิ่น รวมทั้งนโยบายของรัฐ

Thesis Title	Politics of Mangrove Restoration in Central Coast of Vietnam	
Author	Ms. Hoang Hao Tra My	
Degree	Master of Arts (Social Science)	
Advisory Committee	Asst. Prof. Dr. Chusak Wittayapak	Advisor
	Lect. Dr. Chayan Vaddhanaphuti	Co-advisor

ABSTRACT

This thesis concerns the controversies arising from the mangrove restoration policy in Vietnam, examining how decentralization works in a central state and how it plays out on the ground, how the level of understanding about mangrove restoration policy among stakeholders is, and how local knowledge and scientific knowledge is contested and intertwined together in mangrove restoration. Through the lens of political ecology, understanding of interrelation between history, politics, society, and their environment is achieved.

The study concluded that although local people are often left out from the decision-making process, whether their participation in the implementation process is effectively or not depends on the way the local government interprets the policy and embedded it into the local context. In the case of this study, in the project year 1978, when the local government officer interprets the government policy and embedded it into the local context, the project went in the same direction with the policy. However, when new projects were conducted in the area without taking the local context into an account, local villagers seems to participate in a different direction in comparison with what was intended to operate by central state. It can be said that, in Vietnam, the power of local government is stronger in the local context that central government cannot control in some aspects. In this case, local government can turn good governance to a bad one and

vice versa, such as the shrimp farm concession lottery conducted by local villagers in 2002 and the voluntary annual mangrove restoration in the study site.

Additionally, historical context and political context change through a period of time that led to a change of socio-economic context as well as traditional culture. These factors affect the outcome of environmental project because human-nature interaction is the core factor of these kinds of projects. One more thing is the level of understanding about mangrove restoration policy is diverse among actors. State's policy concerns ecological services, while local villagers interpret mangrove restoration in a more complicated way with its cultural, ecological, and economical meaning. This difference of understanding is caused by the complicated mechanism of power transfer through horizontal and vertical administration and consists of internal and external overlapping. It is also a result of unique local context of Vietnam during Vietnam-America War when forests act as a frontier and food source for local villagers.

The study also found that although scientific knowledge is still dominant in the state's policy, environmental knowledge is a part of local knowledge in mangrove restoration and mangrove usage in the area for many generations. Thus, local knowledge stills plays an important role in mangrove restoration. In the study area, local people can use their knowledge in combination with new knowledge to regenerate and use the mangrove and under the change of history, politics, environment, and economic, the knowledge has adapted to the change. However, the fact is that local knowledge is currently in the situation of disappearance because of policy uncertainty and market-driven economy. Although local environmental knowledge has been preserved by the old generations and passed down to the new generation, it still needs a consideration from local villagers, local government, and state policy for knowledge conservation.